

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/102222,Prezentacja-znaczka-poswieconego-wybitnemu-kryptologowi-Janowi-Kowalewskiemu-War.html>
2021-09-25, 09:24

Prezentacja znaczka poświęconego wybitnemu kryptologowi Janowi Kowalewskiemu - Warszawa, 30 czerwca 2020

Pokaz znaczka odbył się w Centrum Edukacyjnym IPN im. Janusza Kurtyki „Przystanek Historia” z udziałem wiceprezesa IPN dr. Mateusza Szpytmy i dyrektora Biura Edukacji Narodowej IPN Adama Hlebowicza

Decyzją Senatu RP poprzedniej kadencji rok 2020 został ustanowiony Rokiem Jana Kowalewskiego. 30 czerwca br. Poczta Polska wprowadzi do obiegu znaczek pocztowy „ppłk Jan Kowalewski – wybitny kryptolog”, poświęcony polskiemu matematykowi, który w znaczącym stopniu przyczynił się do zwycięstwa sił polskich w Bitwie Warszawskiej 1920 roku.

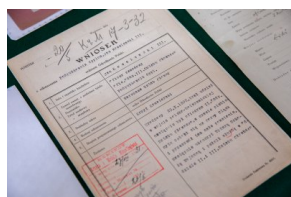
– Ppłk Jan Kowalewski był bohaterem wielu epok historycznych, niezwykle zasłużonym w każdej z nich dla Polski. Szczególną rolę, jako wybitny kryptolog, odegrał w zwycięstwie nad bolszewikami w 1920 r. Cieszę się, że Instytut Pamięci Narodowej może uczestniczyć w przywracaniu pamięci – po wielu latach zapomnienia – tej niezwyklej postaci, która powinna mieć godne miejsce w niepodległej Rzeczypospolitej – mówi dr Mateusz Szpytma, wiceprezes IPN.

Autor projektu, Jarosław Ochendzan, przedstawił na znaczku postać Jana Kowalewskiego na tle biało-czerwonej flagi. Wzdłuż górnej krawędzi umieszczono napisy: „POLSKA” i oznaczenie wartości „1,80 zł”, natomiast wzdłuż dolnej krawędzi napis „ppłk Jan Kowalewski – wybitny kryptolog”. Oprócz znaczka Poczta Polska wydała, w limitowanej wersji, kopertę FDC, czyli kopertę pierwszego dnia obiegu. Widnieją na niej sylwetki oficerów Biura Szyfrów z 1921 roku.

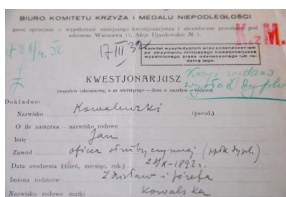
W prezentacji znaczka wzięli udział prezes Zarządu Tomasz Zdzikot, wiceprezes Andrzej Bodziony, wiceprezes IPN dr Mateusz Szpytma, dyrektor Biura Edukacji Narodowej IPN Adam Hlebowicz, dyrektor Wojskowego Biura Historycznego Sławomir Cenckiewicz.

Prezentacja znaczka poświęconego wybitnemu kryptologowi Janowi Kowalewskiemu – Warszawa, 30 czerwca 2020. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Prezentacja znaczka poświęconego wybitnemu kryptologowi Janowi Kowalewskiemu – Warszawa, 30 czerwca 2020. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Prezentacja znaczka poświęconego wybitnemu kryptologowi Janowi Kowalewskiemu – Warszawa, 30 czerwca 2020. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Jan Kowalewski był oficerem Wojska Polskiego, kryptologiem, matematykiem oraz lingwistą. Był szefem wywiadu 4 Dywizji Strzelców Pieszych gen. Lucjana Żeligowskiego. To organizator i naczelnik (1919-1924) Wydziału II Radiowywiadu Biura Szyfrów Oddziału II Sztabu Generalnego Naczelnego Dowództwa Wojska Polskiego, które złamało sowieckie

szyfry w czasie wojny z bolszewikami oraz szef wywiadu sztabu wojsk powstańczych w III powstaniu śląskim. W 1923 r. wysłano go do Japonii, gdzie poprowadził trzymiesięczne szkolenie z zakresu kryptografii dla oficerów japońskiego wywiadu. W latach 1928-1933 attaché wojskowy przy Poselstwie RP w Moskwie. W latach 1933-1937 był attaché wojskowy w Bukareszcie. Jesienią 1939 r. kierował komitetem ds. pomocy polskim uchodźcom w Bukareszcie. W latach 1941-1944 kierownik Placówki Łączności z Kontynentem w Lizbonie. W ramach tzw. Akcji Kontynentalnej Jan Kowalewski kierował rozległymi operacjami wywiadowczymi na terenie całej Europy. Po wojnie pozostał na emigracji w Wielkiej Brytanii. Współpracował z Radiem Wolna Europa.